

UUSI TESTAMENTTI AVAUTUU, osa 40ms

MATTEUKSEN EVANKELIUMI I

”Raamattu tekee meistä viisaita muttei nokkelia. Nokkeluudella voi tienata rahaa, viisaudella saa elämästä eniten irti”(Pawson).

Erilaisia Raamatun lukutapoja:

- 1) Lääkkeeksi; kymmenen jaetta päivässä pitää pahalaisen loitolla.
- 2) Hartaushetkiin muutamat voivat käyttää näitä muistiinpanoja. Saattavat jopa unohtaa Raamatun tutkistelun.

MIKSI RAAMATTUA TULEE TUTKIA?

Raamattu on kirjakokoelma: ”Raamatut”. Se on kirjasto, joka on tarpeen lukea ”kirja kirjalta”. Raamatun jako lukuihin ja jakeisiin on turmellut sen pahanpäiväisesti. Muutamista on tullut teksti – ihmisiä. En koskaan anna tarkkoja luku- ja jaenumeroita. Ne eivät kuulu Raamattuun. Emmehän jaa muitakaan kirjoja jakeisiin!

MITÄ ON EVANKELIUMI?

Se ei ole elämäkerta. Jokaisen evankeliumin sivuista **yli kolmannes kuvaa Jeesuksen kuolemaa**. Näin ei tapahdu elämäkertakuvauksissa.

Evankeliumi on **uutiskirje** tai tiedonanto. Itse asiassa se tulisikin lukea ääneen. Silloinkin, kun lukee sitä yksin, saa siitä enemmän lukemalla ääneen. Vielä enemmän siitä saa irti lukemalla ääneen muille.

Silminnäköjoiden joukon harvetessa seurakunta samalla kasvoi kasvamistaan. Tästä syntyi ristiriita. Tämä johti evankeliumin kirjoittamiseen. Asiat piti saada kirjoitettua ennen kuin ne unohtuivat. Meillä on siis kirjoittajien kautta **ensikäden kertomukset siitä, mitä Jeesus teki**.

MIKSI NELJÄ EVANKELIUMIA?

Niissä on paljon päällekkäisyyksiä. FREEMAN WILLS GROFT (anglikaaninen maallikkosaarnaaja), joka asui Gillfordissa Surreyssa, yhdisti evankeliumit yhdeksi kertomukseksi.: ”EVANKELIUMEIDEN HARMONIA”. Se vaikutti aluksi hyvältä. Siinä kadotettiin kuitenkin jotakin tärkeää; en lue sitä enää! (Pawson).

Jumala kertoo Kirjoituksissa kaksi kertaa, joita tapahtui luomakunnassa esimerkiksi Mooseksen ensimmäisenä ja toisena kirjana. Israelin historia on kirjoitettu kahteen kertaan. Toinen Aikakirjassa ja toinen Kuningasten kirjassa. Tässä meillä on neljä kirjaa Jeesuksen elämästä ja kuolemasta.

Joidenkin tärkeiden seikkojen vuoksi Jumalan on annettava meille **erilaiset näkökulmat**. Saadaksemme kokonaiskuvan tarvitsemme kaikki näkökulmat. Jeesus on ihmeellisin olento koko maailmassa. Jumala innoitti neljä ihmistä tekemään Jeesuksesta muistiinpanoja. Jokainen heistä näki saman ihmisen eri muodoissa.

KAKSI EVANKELIUMIN TULKINTATASOA

- 1) Kirjoittajan näkökulma. Miten kirjoittaja näki ja ymmärsi?
- 2) Lukijan näkökulma. Mikä tarkoitus kirjan kirjoittamisen takana oli? Kenelle se kirjoitettiin? Miksi se kirjoitettiin – ei ole kyse vain kirjoittajan sydämen purkamisesta.

SYNOPTIKOT JA JOHANNES

Kreikk. ”syn” = yhdessä, ”optic” = nähdä. Matteus, Markus ja Luukas katsovat Jeesusta ”yhdessä”; Johannes taas painii omassa sarjassaan.

MARKUS

Kiiruhtaa Jeesuksen palvelutehtävään ensikuukausien läpi. Mutta hän tekee sen hyvin huolellisesti 2,5 vuoteen. Markuksen raamia käyttivät myös Matteus ja Luukas.

Jeesus palveli 30 kuukautta pohjoisessa Galileassa. Tämä oli hyvin kosmopoliittinen alue. Siellä oli monia kansallisuuksia. Juudeassa (etelässä) olivat kansallismieliset, hyvin kapea-alaiset ihmiset. Ankaria ja eristyneitä. **Jeesus oli suosittu pohjoisessa, mutta epäsuosittu etelässä.** Siksi hän kuolikin etelässä ei pohjoisessa. Ainoat, jotka pohjoisessa yrittivät Hänet tappaa, olivat Hänen omia kylänmiehiään. Nasaretilaiset yrittivät syöstä hänet rinteeltä alas (Luuk.4:14-30).

Markus rakentaa kirjoitustaan kohti huippukohtaa. Huippukohta on etelässä. Pohjoisen puolella meno on rentoa. Mutta etelään tultaessa kaikki kiristyy ja syntyy kriisi. Markus myös hidastaa huippukohtaa lähestyttäessä. Markuksen ensimmäiset sivut juoksevat läpi kuukausien. Juoksu kattaa 2.5 vuotta. Jeesus astuu veneeseen ja on samassa toiselle rannalla. Kaikki tapahtuu nopeasti. Innostuu kaikesta mikä ympärillä tapahtuu. Mutta sitten vuosista tulee taas kuukausia. Seuraavat sivut kattavat muutaman kuukauden. Sitten kuukausista tulee viikkoja. Ja viikot supistuvat yhteen viikkoon. Jokainen päivä kuvataan. Viimeisen päivän jokainen tunti kuvataan. Aivan kuin pikajuna, joka hidastaa vauhtiaan – ja pysähtyy kokonaan. Ja se pysähtyy suoraan – RISTIN ETEEN! Markus rakentaa siis koko jutun kohti ristiä. Kaikki hidastuu sitä mukaa kun risti lähestyy.

MARKUKSEN EVANKELIUMI ON PARAS TÄYSIN ULKOPUOLISEN LUETTAVAKSI!

MATTEUS

Matteus **käyttää Markuksen raameja.** Tosin hän muuttaa Markuksen tekstiä merkittävästi. Tekstiin on tullut paljon myös lisäyksiä, mm. Jeesuksen syntymä ja hedelmöityminen ja tietäjät itäisiltä mailta.

Markus aloittaa kertomuksensa siitä kun Jeesus oli 30 – vuotias. Matteus aloittaa Jeesuksen sukuluettelosta. Matteuksella kadonnut lammas ei enää ole syntinen, vaan luopiotilassa oleva KRISTITTY.

"Nämä kaksitoista Jeesus lähetti ja käski heitä sanoen: "Älköön tienne viekö pakanain luokse, älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin, vaan menkää ennemmin ISRAELIN HUONEEN KADONNEITTEN LAMMASTEN TYKÖ" (Matt.10:5-6).

"Hän vastasi ja sanoi: "Minua ei ole lähetetty muitten kuin ISRAELIN HUONEEN KADONNEITTEN LAMMASTEN TYKÖ " (Matt.15:24).

POISJÄTETTYJÄ ASIOITA

Matteus kerää Jeesuksen puheita ja sanontoja. Nämä puheet on koottu saarnoiksi. Matteukselta löytyy viisi saarnaa, näistä vuorisaarna (Matt.5-7) on tunnetuin. Luukas sirottelee Jeesuksen puheet pitkin kertomustaan, Matteus taas kokosi ne viiteen eri teemaan.

Matteus oli juutalainen. Mooseksen lait oli koottu viiteen kokonaisuuteen: Viisi Mooseksen kirjaa, viisi Jeesuksen saarnaa. Mitä Matteus tahtoo tällä sanoa?

HÄN SANOO, ETTÄ ON TULLUT UUSI LAKI. EI ENÄÄ MOOSEKSEN LAKI. NYT ON JEESUKSEN LAKI.

Väinö Hotti / David Pawson